

Hart voor Vrouwen – Cardio oncologie – Hartschade na behandeling van Kanker

	Vraag	Antwoord
1	Eind 2016 gediagnostiseerd met DCIS en heb hartfalen (2001 hartinfarct). Mijn vraag is of bestraling schadelijk is voor de icd?	<p>Nee dit hoeft niet zo te zijn. Het ligt aan de locatie van de ICD en het bestralingsveld.</p> <p>Indien u aan de rechterzijde bestraald moet worden en de ICD zit links, dan hoeft dit geen probleem te zijn.</p> <p>Indien de ICD links op de borst gelokaliseerd is en u wordt ook aan de linkerzijde bestraald, kan dit een probleem zijn. Het kan zijn dat uw ICD kastje (tijdelijk) verplaatst moet worden naar de andere kant zodat de bestralingen veilig kunnen plaatsvinden. U kunt dit het beste met uw eigen cardioloog bespreken, maar ongeacht locatie van de ICD kan er een goed plan gemaakt worden zodat u veilig bestraald kan worden.</p>
2	Ging laatste grafiek alleen over mama cancer patienten of in het algemeen over vrouwen?	Het was een vergelijking overleving na Mammacarcinoom en de kans op hart- en vaatziekten.
3	Bij welke klachten en signalen zou een patiënt aan de bel trekken als er geen preventieve zorg aangeboden wordt?	Kortademigheid en weinig conditie. Met name het afnemen van conditie, zonder dat je begrijpt waarom. Altijd met je huisarts bespreken.
4	Als we kijken naar hartschade door oncologische behandelingen, is er eigenlijk een verschil tussen mannen- en vrouwenhart?	<p>Mammacarcinoom komt veel voor en vooral bij vrouwen.</p> <p>Het komt ook voor bij mannen, maar hierbij is het veel zeldzamer. De onderzoeken die gedaan zijn, zijn om die reden veelal gedaan bij vrouwen met borstkanker. We weten daarom dat in ongeveer 15% van de vrouwen die behandeld zijn voor borstkanker, klachten ontstaan op basis van de oncologische behandeling. Deze 'hartschade' kan echter ook ontstaan bij mannen, feitelijk op basis van dezelfde mechanismes.</p>
5	Geeft de verandering in de hormoonhuishouding (de overgang) bij	Na de overgang neemt het risico op hart en vaatziekten bij vrouwen toe en is de kans op

	deze groep vrouwen extra verhoogd risico? Heeft een vrouw die eerder borstkanker heeft gehad meer hartschade risico in of na de overgang?"	hartschade van de behandeling ook groter. Op jongere leeftijd wordt er meer hartschade gezien als er opnieuw behandeling voor borstkanker nodig is.
6	Bij welke chemotherapie moet je rekening houden met een hoger risico op hartschade?	Antracycline-chemotherapie is berucht. De schade neemt toe bij hogere totaal-dosering, dus herhaalde kuren. Daarnaast kan de immunotherapie trastuzumab (Herceptin) ook een verminderde pompfunctie veroorzaken.
7	Welke zijn de specifieke cardiotoxische behandelingen?	Bestraling, chemotherapie (met antracyclines) en immunotherapie (trastuzumab) zijn cardiotoxische behandelingen. Hierbij spelen de totaaldosering, het bestralingsveld en ook de combinatie van de verschillende therapieën een belangrijke rol. . Aanvullende behandeling met aromataseremmers (Arimidex) geeft vooral hoge bloeddruk.
8	Hoe geef ik dit gevaar op het hart aan bij mijn oncoloog? Hoe bespreek ik dit? En wat is een goede timing hiervoor?	Die vraag kan je uiteraard altijd stellen. Voordat chemotherapie zal worden gegeven bespreekt de oncoloog eventuele bijwerkingen, dat zou een moment zijn om ook naar bijwerkingen voor het hart te vragen. Indien u al therapieën heeft ontvangen kunt u tijdens vervolgspraken na chemotherapie vragen of de behandeling die u heeft ontvangen schade aan het hart kan hebben veroorzaakt.
9	Hoeveel percentage achter uitgang van pompfunctie is nog "redelijk" en wijst niet per se op hart schade? Is 2% erg?	Een achteruitgang van de hartpompfunctie van 2% wijst niet perse op hartschade en zou daarmee ook niet erg hoeven zijn. In de richtlijnen hanteren we een afname van 10% in pompfunctie na chemotherapie als indicatie voor cardiotoxiciteit (hartschade door therapie). Als de pompfunctie onder de 45% komt is het echt abnormaal en moet je ook hartmedicatie starten.
10	Hoe weet ik hoe het met mijn hart gesteld is na mijn behandeling op kanker?	Als je nergens last van hebt en goed kan sporten is er zeer waarschijnlijk niets aan de hand, maar bij klachten (kortademigheid, achteruitgang in conditie) kunt u een keer vragen om een echo van het hart te laten

		<p>maken. Een licht verminderde pompfunctie is niet zichtbaar op een ECG (hartfilmpje).</p>
11	<p>Is er een specifiek onderdeel van het hart dat extra kwetsbaar is na de chemo? En kan dit voorkomen worden?</p>	<p>In het algemeen is de hartspier als geheel het meest kwetsbaar door de chemotherapie en immunotherapie. De hartpompfunctie kan achteruitgaan en dit kan leiden tot hartfalen. Door bestraling op de borst links zijn de kransslagaders het kwetsbaarst. Het proces van atherosclerose (aderverkalking) wordt door de bestraling versneld en zo kunnen er vernauwingen in de kransslagaders ontstaan. Ook de hartkleppen zijn kwetsbaar voor bestraling en kunnen hierdoor bijvoorbeeld (sneller) verkalken.</p>
12	<p>Ik heb een hoge bloeddruk. Is dit een extra risico op hartschade na behandeling van kanker? En wat kan ik zelf doen?</p>	<p>Ja dat klopt, een hoge bloeddruk is een risicofactor voor het ontstaan van hart- en vaatziekten. Dat betekent dat als je een hoge bloeddruk hebt, de kans op cardiotoxiciteit door oncologische behandelingen ook hoger is. Dit geldt ook voor andere risicofactoren zoals bijvoorbeeld suikerziekte en roken. Hoe meer van die risicofactoren, hoe kwetsbaarder het hart en de vaten zijn voor schade. Dat betekent dat je de hoge bloeddruk ook tijdens de behandeling voor kanker goed moet blijven behandelen. U kunt de behandeling voor een te hoge bloeddruk ook met uw huisarts bespreken.</p>
13	<p>In hoeverre speelt mijn leeftijd een rol?</p>	<p>Op oudere leeftijd neemt je risico op hartschade toe.</p>
14	<p>Wat is de invloed van stress die de kankerbehandeling geeft op het hart?</p>	<p>Stress leidt tot een hogere bloeddruk en meer chronische ontsteking in het lichaam. Dit heeft een negatief effect op de gezondheid van uw hart en vaten.</p>
15	<p>Waar vind ik goede patienteninformatie</p>	<p>www.kanker.nl is een goede en informatieve site.</p>
16	<p>Waar kan ik een donatie doen voor dit specifieke onderzoek?</p>	<p>Dit kan op meerdere goede doelen. Binnen Onderzoeksfonds Hart voor Vrouwen (https://hartvoorvrouwen.voorradboudfonds.nl/) hebben we hiervoor een speciaal thema. Uw gift komt direct toe aan dit onderwerp zonder afdracht aan andere organisatiekosten (100% van uw gift komt ten goede aan onderzoek).</p>